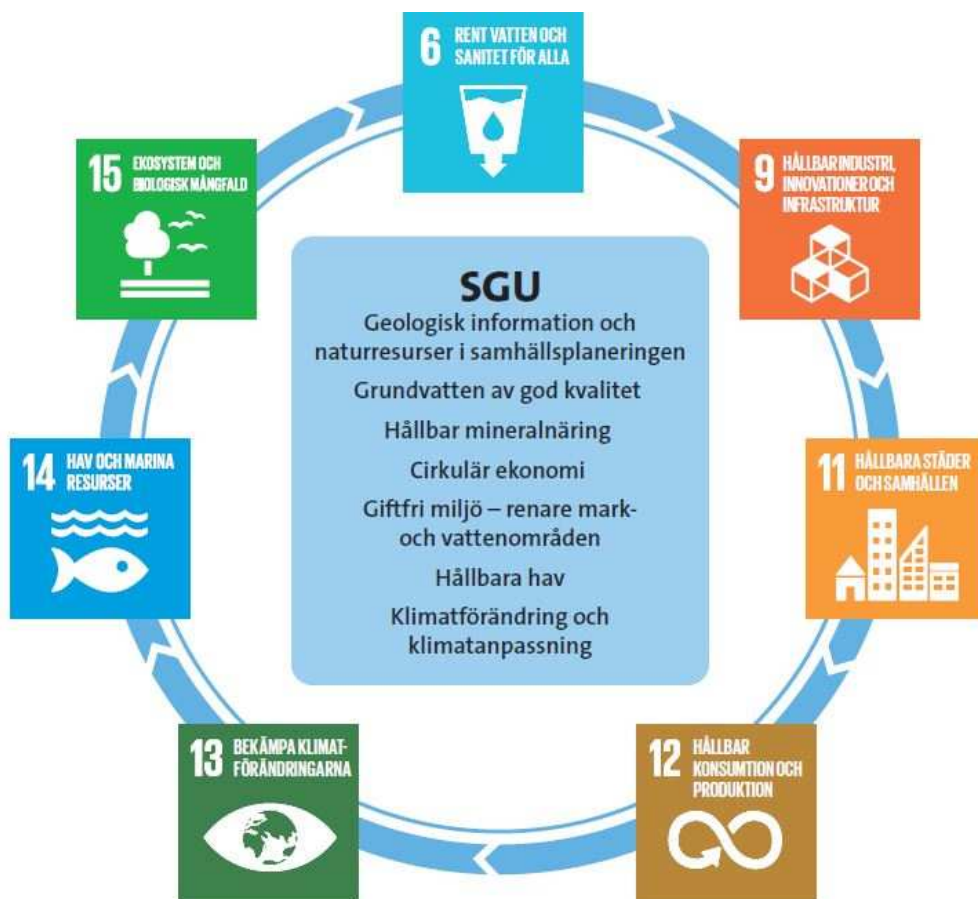

Rapport av regeringsuppdrag Fi2016/01355/SFÖ

Sveriges geologiska undersökning - Uppdrag att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030

augusti 2016

Helena Dahlgren, Lars-Ove Lång,
Helena Andersson, Kristian Schoning, Peter Åkerhammar
SGUs diariernr: 31-852/2016

SGU

Sveriges geologiska undersökning
Geological Survey of Sweden

INNEHÅLL

1	UPPDRAGET OCH UPPLÄGG	1
2	FÖR SGU RELEVANTA GLOBALA MÅL OCH DELMÅL	1
2.1	SGUs verksamhet och de globala målen	1
2.2	Mål 6 <i>Rent vatten och sanitet för alla</i> och miljökvalitetsmålet <i>Grundvatten av god kvalitet</i>	4
2.3	Behov av ytterligare åtgärder nationellt	5
2.4	Behov av ytterligare åtgärder internationellt	6
3	KOPPLINGAR TILL MILJÖKVALITETSMÅLET <i>GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET</i>	7

TABELL 1:	SGUs verksamhet och Agenda 2030	8
------------------	---------------------------------------	---

TABELL 2:	Mål och delmål i Agenda 2030 i förhållande till miljökvalitetsmålet <i>Grundvatten av god kvalitet</i>	15
------------------	---	----

Bilaga 1

Uppdragsbeskrivning

Bilaga 2

Övergripande kopplingar mellan Agenda 2030-målen och miljömålen

1 UPPDRAGET OCH UPPLÄGG

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har liksom en rad andra statliga myndigheter fått i uppdrag av regeringen att *”bidra med underlag för Sveriges genomförande av FN:s Agenda 2030 för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling (Agenda 2030).”* Uppdragsbeskrivningen finns i bilaga 1.

Uppdraget redovisas huvudsakligen genom **tabell 1** (sid 7ff), som visar de globala hållbarhetsmål och delmål i Agenda 2030 som är mest relevanta för SGU, hur vår verksamhet idag bidrar till att uppfylla de globala hållbarhetsmålen och vad som kan göras ytterligare. Kommentarer till tabellens upplägg och innehåll finns i avsnitt 2.1.

I uppdraget ingick även att identifiera behov av ytterligare åtgärder inom myndighetens verksamhetsområde. Dessa finns redovisade i kommentarskolumnen i tabell 1. I avsnitt 2.2 - 2.4 nedan sammanfattas och kommenteras de åtgärder som föreslås, nationellt respektive internationellt.

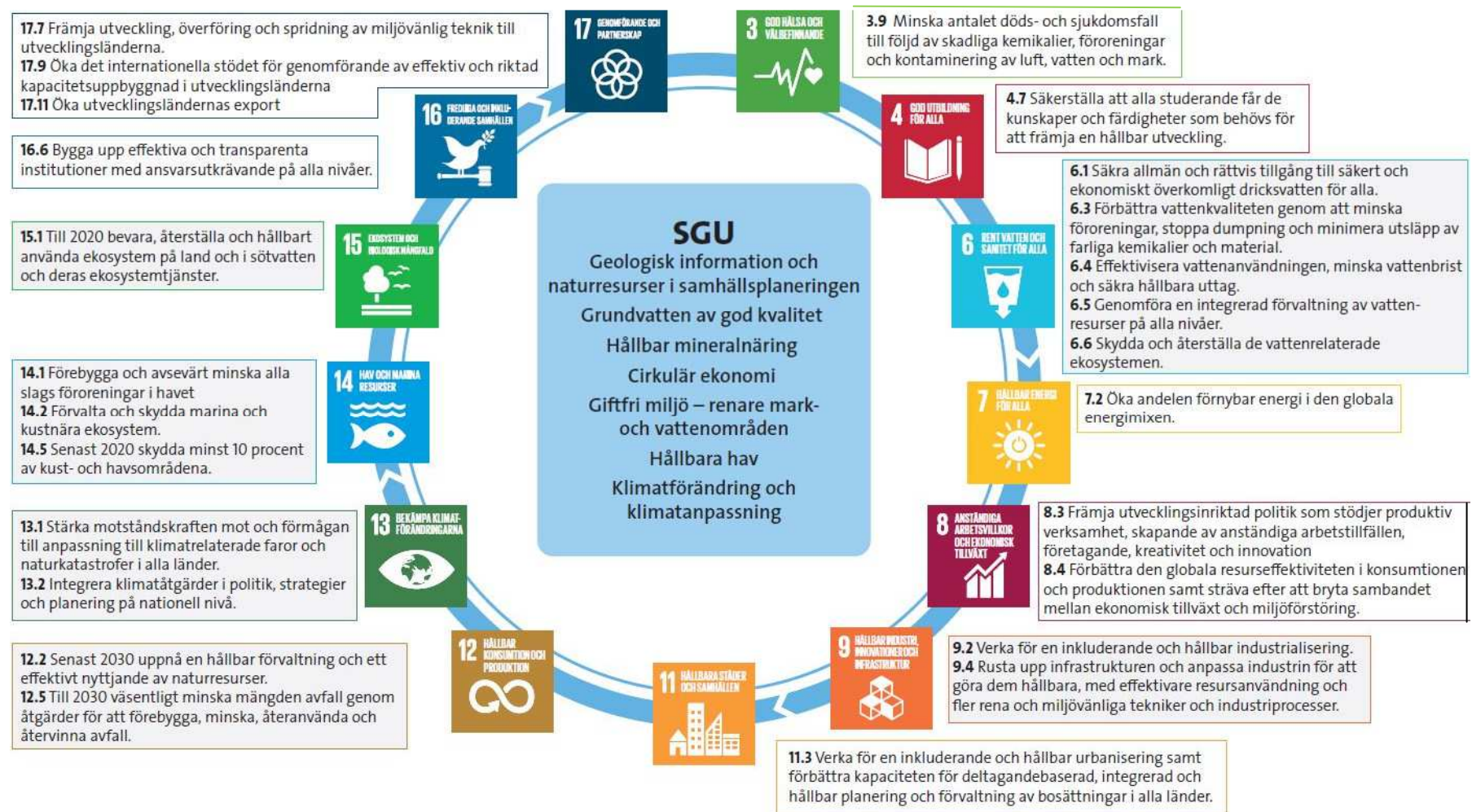
Det ingick också i uppdraget att tillsammans med övriga målsansvariga myndigheter inom miljömålssystemet att göra en kartläggning av hur mål och delmål i agendan förhåller sig till Sveriges nationella miljökvalitetsmål och generationsmålet. Som överenskommits med Naturvårdsverket och övriga miljömålsmyndigheter har respektive myndighets kartläggning gjorts för det/de miljökvalitetsmål som respektive myndighet ansvarar för. Det innebär för SGUs del kartläggning av miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* som redovisas i **tabell 2**. Naturvårdsverket svarar för en samlad redovisning till regeringen av kopplingarna mellan de globala målen och generationsmålet. I bilaga 2 redovisas den övergripande myndighetsgemensamma kartläggningen av kopplingarna mellan Agenda 2030 och miljömålen.

Redovisningsdatum för ovanstående delar är 31 augusti 2016. Vid behov ska SGU även framåt bistå delegationen för Agenda 2030 i dess arbete med Sveriges genomförande av Agenda 2030. Arbetet ska i möjligaste mån utgå ifrån nationellt etablerade mål, strategier, styrnings- och uppföljningsprocesser och Sveriges åtaganden i enlighet med internationella konventioner. I allt arbete med Agenda 2030 ingår att ha ett jämställdhetsperspektiv.

2 FÖR SGU RELEVANTA GLOBALA MÅL OCH DELMÅL

2.1 SGUs verksamhet och de globala målen

SGU ansvarar för frågor om landets geologi. Geologiska förutsättningar – berggrunden, jordlagren, grundvattnet och de maringeologiska förhållandena – utgör basen för Sveriges natur- och kulturmiljö och formar den abiotiska delen av våra ekosystemtjänster. Till SGUs uppgifter hör att ta fram och tillhandahålla geologisk information för användning inom bland annat samhällsplaneringen, mineralnäringen och för arbete med miljömålen.

Figur 1: Globala hållbarhetsmål och delmål som är relevanta för SGU: Av totalt 17 globala mål är 13 mål relevanta för SGU. Av dessa är sju mål särskilt relevanta: mål 6 och 9 samt mål 11-15 - (se tabell 1 och rapportens framsida).

SGU är också målsansvarig myndighet för miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet*. SGU pekar även ut riksintressen för värdefulla ämnen eller material, undersöker och efterbehandlar förorenade områden, samt vägleder och utfärdar tillstånd och föreskrifter inom exempelvis mineral- och grundvattenområdet.

SGUs myndighetsuppdrag omfattar således många olika uppgifter som främjar en hållbar samhällsutveckling. Exempelvis ska vi verka för en hållbar tillväxt inom mineralnäringen, främja att mark- och vattenområden används till det de är mest lämpade för i enlighet med Plan- och bygglagen, samt arbeta för att miljökvalitetsmålen och generationsmålet uppnås.

Bredden i SGUs verksamhet och geologins betydelse i samhället innebär att SGUs verksamhet har kopplingar till många av de globala målen (se Figur 1).

Av de 13 globala hållbarhetsmål som identifierats som relevanta för SGU i Figur 1 ovan har sju av målen särskilt starka kopplingar till SGUs verksamhet:

- Mål 6 Rent vatten och sanitet (delmål 6.1 samt 6.3 – 6.6)
- Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (delmål 9.4)
- Mål 11 Hållbara städer och samhällen (delmål 11.3)
- Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion (delmål 12.2 och 12.5)
- Mål 13 Bekämpa klimatförändringen (delmål 13.1 och 13.2)
- Mål 14 Hav och marina resurser (delmål 14.1, 13.2 och 14.5)
- Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald (delmål 15.1)

På rapportens framsida syns dessa sju globala mål på vilka SGUs verksamhet bedöms ha mest inverkan. Där delmålen (eller delar av dessa) direkt berör SGUs verksamhet är bedömningen att myndighetens arbete har en stor inverkan nationellt. Exempelvis när det gäller delmål 13.2 om klimatåtgärder så har SGUs arbete en stor inverkan på de åtgärder som berör geologisk lagring av koldioxid, men inte på alla aspekter av delmålet.

I tabell 1 redovisas de bidrag till de globala målen som SGUs verksamhet ger idag, dels nationellt och dels internationellt. Verksamheten har grupperats under följande huvudområden:

- Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen
- Grundvatten av god kvalitet
- Hållbar mineralnäring
- Cirkulär ekonomi
- Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden
- Hållbara hav
- Klimatförändring och klimatanpassning

I regeringsuppdraget ingår att beskriva hur myndighetens verksamhet kopplar till de olika delmålen i Agenda 2030, samt att göra en bedömning av om myndighetens verksamhet på området är tillräcklig. Utifrån SGUs instruktion och finansiella tilldelning bedömer vi att SGU gör många bra insatser som främjar de globala målen men att ytterligare insatser kan göras. De globala målen har en hög ambitionsnivå – att uppnå ett hållbart samhälle, nationellt och internationellt, och det finns mycket kvar att göra på alla områden. Vid internationella jämförelser ligger Sverige bra till jämfört med många andra länder, men exempelvis visar bedömningarna av miljömålsarbetet i årsrapporteringar och fördjupade utvärderingar (senast FU15) på det gap som finns för att uppnå miljökvalitetsmålen. SGU menar att det behövs ytterligare insatser både

nationellt och internationellt för alla globala mål och av alla aktörer i Sverige - myndigheter, företag, kommuner och organisationer.

I kommentarskolumnen längst till höger i tabell 1 framgår vilka ytterligare åtgärder som SGU bedömer som viktiga inom SGUs verksamhetsområde. SGU planerar att genomföra en del av dessa åtgärder, medan andra åtgärder lämpligen utförs av andra aktörer. I dagsläget saknas resurser på SGU för att kunna genomföra alla de insatser som behövs.

2.2 Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla och miljö kvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet

SGU är ansvarig myndighet för att samordna uppföljning, utvärdering och rapportering av miljö kvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet*. Som framgår i tabell 1 och i avsnitt 3/ tabell 2 nedan så har det globala målet *Mål 6 Rent vatten och sanitet* många kopplingar till detta miljö kvalitetsmål. Båda målen syftar till en säker och hållbar dricksvattenförsörjning och har preciseringar respektive delmål som syftar till god kemisk och biologisk vattenkvalitet, integrerad förvaltning av vattenresurser och skydd av vattenrelaterade ekosystem.

Jämfört med många andra länder har Sverige ett gott utgångsläge när det gäller dricksvattenförsörjning och sanitet, men bilden som många svenskar har är i regel mer positiv än verkligheten visar. De föroreningsproblem som redan finns, det ökande exploateringsstrycket i urbana områden och förväntade klimatförändringar innebär att en säker dricksvattenförsörjning inte kan sägas vara uppnådd.

Nationellt gör SGU stora insatser på grundvattenområdet och arbetar tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Livsmedelsverket och de regionala vattenmyndigheterna m.fl. aktörer med frågor som rör föroreningar, vattenförvaltning och ekosystemtjänster. Trots de insatser som görs bedöms *Grundvatten av god kvalitet* med sina sex preciseringar inte kunna uppnås till 2020. I årliga uppföljningar och s.k. Fördjupade utvärderingar av miljö kvalitetsmålet (senast FU15) har SGU beskrivit vad som saknas och vilka insatser som behövs för att uppnå miljö kvalitetsmålet. Det handlar bl.a. om att Sverige behöver införa en grundvattenövervakning som uppfyller EU:s vattendirektiv, att alla län och kommuner ska ha vattenförsörjningsplaner, reservvattentäcker och väl utformade vattenskyddsområden med tillräckliga skyddsföreskrifter. Även den enskilda vattenförsörjningen behöver förbättras eftersom vattnet i ca 25% av Sveriges enskilda brunnar inte bedöms uppfylla kriterierna för tjänlig dricksvattenkvalitet. Dessutom finns aspekter som rör klimatanpassningsfrågor, där förbättringar behövs i kunskap och beredskap avseende förändringar i grundvattennivåer.

Det globala målet 6 *Rent vatten och sanitet för alla* handlar även om dricksvatten från ytvatten, samt om avlopp och sanitet; samtliga dessa aspekter omfattas inte av miljö kvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* (även om minst 80% av allt ytvatten har sitt ursprung i grundvattnet). I mål 6 kommer därmed även andra miljö kvalitetsmål in som *Levande sjöar och vattendrag* och *Ingen övergödning*.

2.3 Behov av ytterligare åtgärder nationellt

SGU gör många insatser som främjar möjligheterna att nå de globala målen. Mycket av detta arbete handlar om att ta fram kunskaps- och kartunderlag inklusive vägledningar, rapporter och yttranden. Det kunskapsunderlag som SGU tillhandahåller skapar förutsättningar för samhällsplaneringen avseende nyttjande, bevarande och förvaltning av naturresurser som mineraltillgångar, grundvattenmagasin, marina miljöer och jordbruksmark. SGUs kunskapsunderlag behövs även för att identifiera områden där det behövs åtgärder – exempelvis för att minska miljöpåverkan, för att stimulera tillväxt eller för att främja en cirkulär ekonomi. SGU bidrar även med mer direkta insatser som t.ex. att undersöka och sanera förorenade områden, utbilda och vägleda tillsynsmyndigheter och andra aktörer, delta i vattenförsörjnings- och materialförsörjningsplanering, identifiera potentiella vattentäkter i bristområden, tillståndspröva gruvor och efterbehandla gruvavfall. Särskilt inom mineralnäringen och grundvattenområdet föreslår SGU också förbättringar på lagstiftningsområdet och ger förslag på andra styrmedel som behövs.

När det gäller behovet av ytterligare åtgärder så ser SGU inom flera områden ett behov av förstärkt kartläggning och miljöövervakning för att möjliggöra såväl en hållbar förvaltning av naturresurser som konkreta åtgärder i form av skydd, efterbehandling och andra insatser som krävs för att nå de globala målen nationellt. Det gäller bland annat inom grundvattenområdet, havsmiljön, klimatanpassning samt avseende resurser och materialflöden inom mineral-, bergmaterial- och avfallsbranscherna.

Behovet av kartläggning hänger ihop med behovet av en utökad och mer strategisk samhällsplanering avseende våra naturresurser för att uppnå de globala målen på det nationella planet. Delmål 12.2 handlar om att uppnå en hållbar förvaltning av naturresurser, och det globala målet nr 11 avser utveckling av hållbara städer och samhällen. En hållbar markanvändning och ett hållbart nyttjande och bevarande av våra naturresurser innebär att nationella och regionala planer behöver tas fram och prioriteringar göras. Det stora behovet av nybyggnation av bostäder, önskemål om utbyggnad av järnväg och kraven på minskade vägtransporter innebär en stor efterfrågan på lokalt tillgänglig ballast för byggande. Här behövs regional planering av materialförsörjning för att optimera både lokalisering av bergtäkter och transportlogistik utan att äventyra grundvattenförsörjning eller klimatåtgärder för utsläppsminskning. Sommarens vattenbrist i sydöstra Sverige belyser behovet av vattenförsörjningsplanering (både regionalt och kommunalt) och av ökad rådgivning till enskilda brunnsägare, tillsynsmyndigheter och brunnsbörare. För att kunna skapa s.k. blå tillväxt krävs för Östersjöns del såväl åtgärdande av miljögifter och övergödning som en strategisk havsplanering och skydd av resurser. För att säkra Sveriges och Europas råvaruförsörjning behövs nationell planering och prioriteringar avseende våra mineraltillgångar liksom för andra naturresurser. Även när det gäller klimatanpassning är samhällsplaneringen central. SGUs arbete med kartläggning av naturresurser görs ofta i samråd med län och kommuner, och en central del av arbetet är att vägleda och samarbeta med dessa så att resultaten av kartläggningen kommer till nytta i samhällsplaneringen. Här är behovet av kunskapsöverföring mycket stort så att den information som finns används i samhällsplaneringen. SGU bedömer att med förstärkt finansiering skulle myndigheten kunna nå ännu längre, vilket skulle ge en avsevärt förbättrad planering och därmed ett mer hållbart nyttjande av mark och vatten i samhällsplaneringen.

I tabell 1 finns mer detaljer kring de ytterligare åtgärder som SGU föreslår inom ovanstående områden. Andra förslag på andra insatser som ges, utöver ovan nämnda, är lagstiftning för att stimulera återanvändning av avfall och utnyttjande av avfall som resurs (inte minst gruvavfall) och en angelägen nationell satsning på geologisk lagring av koldioxid.

För SGUs del har jämställdhetsperspektivet främst lyfts fram nationellt inom vårt arbete med gruvnärlingsfrågor, där kompetensförsörjningsbehovet är stort p.g.a. en pågående generationsväxling. Här är ytterligare insatser önskvärda både för att bredda rekryteringsbasen och för att främja de andra fördelar för samhället och individen som följer med en ökad mångfald.

2.4 Behov av ytterligare åtgärder internationellt

SGU bidrar i dagsläget på många olika sätt inom olika samarbeten, organisationer, nätverk och projekt både inom EU och internationellt. Kunskapen om hållbar förvaltning av naturresurser som vatten och mineral är internationellt sett stor i Sverige. SGU kan här tillföra framförallt utvecklingsländer mycket kunskap om en effektiv och rättvis förvaltning, både som kartläggande myndighet och som tillståndsgivande och föreskrivande myndighet.

SGU skulle således kunna göra fler insatser när det gäller institutionell kapacitetsuppbyggnad. Här kan SGUs expertkompetens användas för insatser avseende geologiska data, myndighetsuppbyggnad (t.ex. geologiska undersökningar), tillstånd/tillsyn/lagstiftning inom gruvnäringen och hållbar naturresursförvaltning (statistik, materialflöden, grundvattentillgångar, riksintressen, etc). Andra områden som identifierats är Östersjösamverkan (t.ex. harmonisering av marina data och sanering av förorenade sediment), internationella utvecklingsprojekt avseende grundvattenförsörjning, konfliktmineral, "Enterprise around mining" samt verktyg för prioritering av

mineraltillgångar. Inom de flesta av dessa områden är frågor som rör mänskliga rättigheter centrala, inte minst jämställdhetsperspektivet.

Jämfört med den nationella verksamheten är dock SGUs internationella insatser för att nå de globala målen begränsade jämfört med de behov som finns. SGU avser att utöka sin internationella verksamhet inom nuvarande resursramar, där verksamheten huvudsakligen idag finansieras med uppdragsverksamhet, i regel genom någon form av myndighetssamverkan (t.ex. via SIDA eller EU). För att göra en märkbar skillnad på internationell nivå skulle dock en kraftig förstärkning av SGUs resurser behövas.

3 KOPPLINGAR TILL MILJÖKVALITETSMÅLET *GRUNDVATTEN AV GOD KVALITET*

Kartläggningen i tabell 2 nedan är gjord i enlighet med en mall som togs fram av Naturvårdsverkets i myndighetssamverkan kring uppdragets genomförande. Kartläggningen omfattar endast det miljökvalitetsmål som SGU är ansvarig myndighet för, *Grundvatten av god kvalitet*.

De tre globala mål som har starkast kopplingar till målet *Grundvatten av god kvalitet* är:

- *Mål 6 Rent vatten och sanitet*, i synnerhet delmålen 6.1 och 6.3-6.6
- *Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion* (delmål 12.2 om hållbar förvaltning av naturresurser)
- *Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald* (delmål 15.1).

Tabell 1: SGUs verksamhet och Agenda 2030

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
6.		RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA			
 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla. 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt. 6.4 Till 2030 väsentligt effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist. 6.5 Senast 2030 genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.	JA	Grundvatten av god kvalitet: - Kartläggning av grundvattnets kvalitet och kvantitet som bl.a. omfattar vattentillgång, flödesförhållanden och kemisk sammansättning. Informationen används exempelvis för att ta fram geografiska lägen för vattentäkter och vattenskyddsområden. - Extra satsning på kartläggning av grundvatten i bristområden, t.ex. Öland och Gotland. - Övervakning av grundvattnets kvalitet och kvantitet på platser med varierande förhållanden vad gäller geologiska förutsättningar och föroreningstryck. - Utveckling av metodik för kartläggning av föroreningsproblem i grundvatten. - Verkar för utvidgat grundvattenskydd vid vattentäkter (vattenskyddsområden) och för vattenförsörjningsplanering i regional och lokal skala. - Bidra till förbättrad kunskap om vattnets kvalitet i enskilda brunnar och medverka i informationskampanjer riktade till brunnsägare, brunnsborrhare, tillsynsmyndigheter, m.fl. - Kunskapsöverföring till län, kommuner och andra intressenter vad gäller grundvattnets kvalitet, grundvattentillgång, vattenskydd, risker, beredskap, m.m. - Framtagande av föreskrifter och vägledningar samt stöd i frågor kring grundvattenövervakning och åtgärder med inom vattenförvaltnings- och miljömålsarbete. - Metodutveckling för att nyttja naturgivna resurser för magasinering av vatten såsom våtmarker, lämpliga geologiska formationer, etc. - Deltar i och driver forskning och kunskapsöverföring, bl.a. inom olika nätverk och forskargrupper (t.ex. om PFAS, bekämpningsmedel, klimatanpassning, grundvattennivåer, m.m.). - SGU når många aktörer genom remissyttranden där SGU bevakar och ger synpunkter på planer och program, vattenverksamhet, gruvverksamhet, infrastruktur, täktärenden, m.m. Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Verkar för minskad användning av naturgrus (bevarande av naturgrusavlagringar (t.ex. grusåsar) som viktiga grundvattentillgångar) genom bl.a. stöd till länens arbete med materialförsörjningsplanering (främjande av alternativ till naturgrus i ballast till byggande). Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden: - Undersökning och sanering av förorenade områden där staten har ett ansvar eller där ansvariga saknas. Hållbar mineralnäring: - Efterbehandling och strategi för hantering av gruvavfall (regeringsuppdrag och pågående projekt om gruvnäringens avfall och miljöpåverkan). - Karaktärisering av gruvavfall för återvinning (pågående projekt/kommande regeringsuppdrag). Klimatförändring och klimatanpassning: Se delmål 13.1	NEJ	Grundvatten av god kvalitet: - SGU har under 2016 medverkat i diskussioner kring kartläggning av grundvattentillgångar för att förbättra dricksvattenförsörjningen på Seychellerna. - SGU deltar i EU och EGS-nätverk och EU-arbete för att stärka vattenförvaltningsarbetet (EUs ramdirektiv för vatten). - SGU är verksamt inom nordiskt-baltiskt nätverk gällande dricksvattenförsörjning och hälsa (NWH).	Ytterligare åtgärder nationellt: Förstärka kartläggning och övervakning av grundvatten samt vattenplanering vilket till 2030 bl.a. bör medföra att: 1) tillgång till reservvatten är heltäckande inom den allmänna vattenförsörjningen, 2) förbättrad vattenkvalitet är till stor del uppnådd inom den enskilda vattenförsörjningen, samt 3) planering för hållbar vattenförsörjning sker i hela landet och där så är relevant har hänsyn tagits till bedömda framtida klimatförändringar. För att nå målen inom vattenförvaltningsarbetet behövs: • tillräcklig övervakning som uppfyller vattenförvaltningens krav så att rätt åtgärder kan identifieras. • rätt utformning samt genomförande av vattenförvaltningens åtgärdsplaner. Ytterligare åtgärder internationellt: SGU har expertkompetens avseende grundvatten inom kartläggning, övervakning, vattenförsörjningsplanering och vattenskydd samt undersökning och sanering av förorenade områden. Myndigheten kan med en förstärkt finansiering: A. Bistå utvecklingsländer med olika former av expertstöd vad gäller grundvatten. Det kan ske i program, projekt, etc. där andra myndigheter eller organisationer är huvudansvarig part. Några inriktningar bedöms ge störst positiv effekt vid medverkan av SGU. Dessa är: 1) delta i kartläggning av grundvattentillgångar, 2) utveckla arbete med vattenförvaltning samt 3) bistå med kunskap kring användande av naturresurser för förstärkt magasinering av vatten. B. Utöka samarbetet kring grundvatten inom Norden-Baltikum och övriga Europa. Jämställdhetsperspektivet är av stor vikt i det internationella utvecklingsarbetet; det lokala ansvaret för dricksvattenförsörjning innehas ofta av kvinnor men kvinnorna saknas ofta i beslutsfattande strategiska sammanhang.

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
6.		RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA forts...			
6 RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA forts 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.	JA	Grundvatten av god kvalitet: - Kartläggning och miljöövervakning av grundvattenresurser. - Kartläggning, kunskap och vägledning om grundvattnets ekosystem och ekosystemtjänster samt skydd av grundvattenberoende ekosystem i våtmarker, i ytvatten och på land. - Åtgärd inom Miljömålsarbetet som avser bevarande av källmiljöer (tillsammans med HaV, SJV, RAÄ, Skogsstyrelsen och Länsstyrelserna). Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden: - Undersökning och sanering av förorenade områden där staten har ett ansvar eller där ansvariga saknas. - SGU deltar i arbeten om ekologisk kompensation.	NEJ	Grundvatten av god kvalitet: - SGU deltar i EU/EGS-nätverk och EU-arbete för att stärka vattenförvaltningsarbetet (EUs ramdirektiv för vatten).	Ytterligare åtgärder nationellt: Förstärka resurser till arbetet med grundvattenrelaterade ekosystem. Utveckla samverkan mellan myndigheter (och andra aktörer) kring frågor om vattenrelaterade ekosystem och ekosystemtjänster. Ytterligare åtgärder internationellt: Ej aktuellt i dagsläget
6.a				Se delmålen 6.1 - 6.5	Ja, se delmålen 6.1 - 6.5
6.b				Se delmålen 6.1 - 6.5	Ja, se delmålen 6.1 - 6.5
9.		HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR			
9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR 9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.	JA	Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Verkar för minskad användning av naturgrus (bevarande av naturgrusavlagringar som viktiga grundvattentillgångar) genom bl.a. stöd till arbete med materialförsörjningsplanering (främjande av alternativ till naturgrus i ballast till byggande) och forskning i syfte att hitta ersättningsmaterial för naturgrus/natursand. - SGU når många aktörer genom remissyttranden där SGU bevakar och ger synpunkter på vattenverksamhet, gruvverksamhet , infrastruktur, täktärenden, m.m. Hållbar mineralnäring: - Geologisk information, statistik och kartläggning av naturresurser (mineraltillgångar inklusive industrimineral, natursten, bergmaterial för ballast, gruvavfall, strålning, m.m.). - Tillståndsprövning av undersökning (prospektering) och bearbetning av koncessionsmineral enligt Minerallagen. - Efterbehandling och strategi för hantering av gruvavfall (regeringsuppdrag och pågående projekt om gruvnäringens avfall och miljöpåverkan). - Karaktärisering av gruvavfall för återvinning (pågående projekt/kommande regeringuppdrag). - Kompetensförsörjning och kunskap om geologins betydelse för samhället genom bl.a. arbetsmarknadsmässor, framtagande av skolutbildningsmaterial, webben, m.m. inklusive jämställdhetsinsatser. Cirkulär ekonomi: - Undersöker och belyser sambandet mellan konsumtion, produktion och nyttjande av naturresurser. Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden: - Innovationsupphandling inom sanering av förorenade områden i syfte att hitta alternativa användningsområden för förorenade jordmassor.	NEJ	Hållbar mineralnäring: PanAfGeo – Utbildning, kompetensutveckling, etc. till afrikanska geologiska undersökningar. ITP – Teknisk utbildning till myndigheter internationellt, inledningsvis med fokus på Afrika.	Ytterligare åtgärder nationellt: Behövs vad gäller koldioxidneutral och effektiv energianvändning, kemikalieanvändning och -utsläpp samt återutnyttjande och återvinning av avfall. SGU avser att göra ytterligare insatser inom områdena hållbar upphandling av bergmaterial (ballast), gruvnäringens miljöpåverkan, m.m. Kompetensförsörjning inom gruvbranschen är också en central fråga; här behövs fortsatta åtgärder som även inkluderar jämställdhetssatsningar. SGU kan här göra ytterligare insatser med en förstärkt finansiering. Se även delmål 12.2 och 12.5. Ytterligare åtgärder internationellt: Se delmål 12.2 och 12.5. Jämställdhetsperspektivet krävs för hållbar utveckling inom mineralindustrin bl.a. för att bredda rekryteringsbasen och få med genusperspektivet.
9.a				Se internationell del för delmål 9.4	
9.b				Se internationell del för delmål 9.4	

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
11.		HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN			
 11.3 Till 2030 verka för en inkluderande och hållbar urbanisering samt förbättra kapaciteten för deltagandebaserad, integrerad och hållbar planering och förvaltning av bosättningar i alla länder.	JA	Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Kartläggning av geologiska resurser (jord, berg, sediment, grundvatten, mineral). - Verkar för minskad användning av naturgrus (bevarande av naturgrusavlagringar som viktiga grundvattentillgångar) genom bl.a. stöd till länens arbete med materialförsörjningsplanering (främjande av alternativ till naturgrus i ballast till byggande). - Åtgärd inom miljömålsarbetet: ”Storstadsutveckling och undermarksplanering” som omfattar grundvatten, markstabilitet, klimatförändringar, rör och ledningar, m.m. - Samverkan om hållbar stadsutveckling och hållbar stadsplanering med Boverket, NV, m.fl. - Synliggör geologiska värden och ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. - SGU når många aktörer genom remissyttranden där SGU bevakar och ger synpunkter på planer och program, vattenverksamhet, gruvverksamhet, infrastruktur, täktärenden, m.m. Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden: Undersökning och sanering av förorenade områden bidrar till att minska byggnation på grönområden, jordbruksmark, m.m.	NEJ	Grundvatten av god kvalitet: SGU deltar i COST-SubUrban, ett europeiskt projekt om hållbar användning av mark och grundvatten i urbana miljöer.	Ytterligare åtgärder nationellt: Hållbar urbanisering och stadsplanering är en stor utmaning. SGUs fokus är att främja användning av geologiska underlag för vatten- och materialförsörjningsplanering, verka för skydd av naturresurser som grundvatten och geologiskt och ekologiskt värdefulla områden. SGU bidrar dessutom i arbete med riskbedömningar av t.ex. skred, markstabilitet, kemikalieolyckor och översvämning samt inomklimatanpassning. Mer resurser och kunskap behövs till regional och kommunal planering så att markanvändningen tar hänsyn till behov av naturresursskydd och riskminimering, och till SGU för kunskapsspridning av geologisk (inklusive hydrogeologisk) information. Ytterligare åtgärder internationellt: SGUs fokus är nationellt inom detta område förutom avseende förvaltning av naturresurser, se delmål 12.2.
12.		HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION			
 12.2 Senast 2030 uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.	JA	Grundvatten av god kvalitet: - Kartläggning och övervakning av grundvattnets kvalitet och kvantitet. - Utveckling av metodik för kartläggning av föroreningsproblem i grundvatten. - Verkar för utvidgat grundvattenskydd vid vattentäkter (vattenskyddsområden) samt vid andra geologiska formationer av värde för bevarande och hållbart nyttjande av grundvatten. - Vattenförsörjningsplanering i regional och lokal skala. - Föreskrifter, vägledning, övervakning och åtgärder inom vattenförvaltnings- och miljömålsarbetet. Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Kartläggning av geologiska resurser (jord, berg, sediment, grundvatten, mineral). - Pekar ut riksintressen för värdefulla ämnen och material. - Verkar för minskad användning av naturgrus (bevarande av naturgrusavlagringar som viktiga grundvattentillgångar). - Ge stöd till länens arbete med materialförsörjningsplanering (främjande av alternativ till naturgrus i ballast till byggande). - SGU når många aktörer genom remissyttranden där SGU bevakar och ger synpunkter på planer och program, vattenverksamhet, gruvverksamhet, infrastruktur, täktärenden, m.m. Hållbar mineralnäring: - Pekar ut riksintressen för värdefulla ämnen och material. - Geologisk information, statistik och kartläggning av naturresurser (mineraltillgångar inklusive industrimineral, natursten, bergmaterial för ballast, gruvavfall, strålning, m.m.). - Tillståndsprövning av undersökning (prospektering) och bearbetning av koncessionsmineral enligt Minerallagen. - Efterbehandling och strategi för hantering av gruvavfall (regeringsuppdrag och pågående projekt om gruvnäringens avfall och miljöpåverkan). - Karaktärisering av gruvavfall för återvinning (pågående projekt/kommande regeringsuppdrag).	NEJ	Hållbar mineralnäring/ Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: Samverkar och deltar aktivt i europeiska och internationella nätverk och organisationer avseende data, forskning, projekt och kunskap inom råmaterialförsörjning, hållbar mineralförsörjning, metall- och mineralutvinning, okonventionella fossila bränslen (skiffergas), geoenergi och radonfrågor. Bidrar aktivt till fortsättningen av EUs råmaterialstrategi (Raw Materials Initiative) och deltar i ett antal råmaterialåtaganden, bl.a. i ett åtagande som syftar till att finna en metod för att säkerställa bevarandet av riksintressanta mineralresurser genom hållbar markanvändningsplanering.	Ytterligare åtgärder nationellt: För att uppnå en hållbar förvaltning av naturresurser krävs en nationell och regional naturresursplanering där prioriteringar görs avseende markanvändning. För strategiska och politiska beslut, på såväl nationell som EU-nivå, behövs tillförlitliga underlag över mängder och flöden från gruvbrytning till återvinning. SGUs underlag avseende geologiska resurser (mineraltillgångar och riksintressen, bergmaterial för ballast, grundvatten, etc) skulle tillsammans med andra myndigheters information om riksintressen, områdesskydd, m.m. kunna användas för nationella prioriteringar. Ambitionen bör vara att: 1) SGU får uppdraget att vara sektorsansvarig officiell statistikmyndighet för tillgångar och materialflöden avseende metaller och mineral inklusive bergmaterial (ballast till byggande). 2) planeringsunderlag för naturresurser finns i hela landet med prioriteringar utifrån exploaterings- och bevarandevärden. En helhetsbild för landet behövs <u>både</u> för exploaterings- och bevarandevärden. Kopplingar finns även till EU:s råmaterialstrategi (Raw Materials Initiative) och Sveriges/Europas försörjningssäkerhet. Det har också betydelse för en cirkulär ekonomi samt för företagandet och nyindustrialiseringen av Sverige. Ytterligare åtgärder internationellt: Sverige bör kunna ta en stor roll inom hållbar förvaltning och effektivt nyttjande av naturresurser, inklusive europeisk råvaruförsörjning och vattenförvaltningsarbetet (se ovan under ytterligare åtgärder nationellt).

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
12.		HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION forts...			
 12.2 forts		Cirkulär ekonomi: - Undersöker och belyser sambandet mellan konsumtion, produktion och nyttjande av naturresurser. Hållbara hav: - Kartläggning av marina livsmiljöer. - Möjligheter och risker med att nyttja marin sand som ersättning för naturgrus i ballast, m.m.		SGU medverkar i ett antal europeiska och internationella projekt för att höja kunskapsnivån om både primära och sekundära mineraltillgångar, t.ex.: - EURARE: sustainable exploitation of rare earth deposits (sällsynta jordartsmetaller). - Minerals4EU: Forma ett bestående mineralresursnätverk för data/statistik/info om mineraltillgångar. - ProSum – Prospecting raw materials in urban mines and mining waste: ett EU-informationsnätverk ska skapas för inventering av avfallsströmmar för att hitta möjliga sekundära material. - FODD: Fennoscandian Ore Deposit Database, harmoniserad databas över mineralfyndigheter i Ryssland, Finland, Norge och Sverige. - Horizon 2020-projektansökan: AGGRESS: värdekedjor när det gäller material-försörjning (ballast) i en cirkulär ekonomi, - UNFC- United Nations Framework Classification for Fossil Energy and Mineral Reserves and Resources. - PanAfGeo – Utbildning, kompetensutveckling etc. till afrikanska geologiska undersökningar. ITP – Teknisk utbildning till myndigheter internationellt, inledningsvis med fokus på Afrika.	SGU avser att fortsätta och utveckla våra internationella samarbeten och projekt, t.ex. avseende: A. Institutionell kapacitetsuppbyggnad (gärna i samarbete med andra myndigheter t.ex. Lantmäteriet) avseende geologiska data/fastighetsdata, myndighetsuppbyggnad (geologiska undersökningar); tillstånd/tillsyn/lagstiftning inom gruvnäringen, hållbar naturresursförvaltning – statistik, materialflöden, riksintressen, etc. B. SGU tittar också på möjligheter till internationella utvecklingsprojekt kring arbetsområden som Konfliktmineral, Enterprise around Mining, verktyg för markanvändningsplanering och prioritering av resurser t.ex. via UNFC. Jämställdhetsperspektivet krävs för hållbar utveckling inom mineralindustrin bl.a. för att bredda rekryteringsbasen och få med genusperspektivet, inte minst inom frågor som rör mänskliga rättigheter.

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
12.		HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION forts...			
 12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.	JA	Hållbar mineralnäring: - Geologisk information, statistik och kartläggning av naturresurser (bl.a. för utvinningsoptimering samt återanvändning av gruvavfall och bergmaterial för ballast). - Efterbehandling och strategi för hantering av gruvavfall (regeringsuppdrag och pågående projekt om gruvnäringens avfall och miljöpåverkan). Cirkulär ekonomi: - Utvinning av mineral från gruvavfall: tar fram underlag (var, innehåll, volymer, etc.) för att möjliggöra framtida återvinning. - Undersöker och belyser sambandet mellan konsumtion, produktion och nyttjande av naturresurser. Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Materialförsörjningsplanering (ballast till byggande). Giftfri miljö – renare mark- och vattenområden: - Arbetar för att minska mängden avfall och öka återvinningen i de efterbehandlings(sanerings)projekt vi driver. - Deltar i olika forskningsprojekt om återvinning av avfall i samband med efterbehandling (sanering) av förorenade områden.	NEJ	ProSum – Prospecting raw materials in urban mines and mining waste: ett EU-informationsnätverk ska skapas för inventering av avfallsströmmar för att hitta möjliga sekundära material.	Ytterligare åtgärder nationellt: SGU strävar efter fler samarbetsprojekt med andra myndigheter, gruvindustrin och ballastindustrin, m.fl. för att främja utvinning från gruvavfall, efterbehandling av gruvavfall och fler cirkulära processer inom mineral- och bergmaterialbranschen. Här ingår även möjligheter för att använda olika typer av avfall. Alla dessa materialflöden behöver knytas ihop. Lagstiftning som främjar återanvändning och återvinning av massor är en nödvändig förutsättning bl.a. för att kunna återanvända gråberg från gruvindustrin och lågförorenade massor från byggande samt från sanering av förorenade områden och andra verksamhetsområden. Ytterligare åtgärder internationellt: se delmål 12.2.
12.9				Se internationella delen för delmål 12.2	Se delmål 12.2 ovan.
13.		BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN			
 13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.	JA	Klimatförändring och klimatanpassning: - Kartläggning och kunskap om klimatförändringars konsekvenser för mark och grundvatten: vattenförsörjning, markstabilitet/byggnader, skredriskområden, erosion, föroreningsläckage från jordar, m.m. - Samverkansnätverk och –projekt om klimatanpassning, t.ex. en handbok för klimatanpassad dricksvattenförsörjning, klimatanpassningsportalen, kunskapscentrum för klimatanpassning samt med MSB om naturolyckor och risker. - Arbete pågår med att ta fram en SGU-handlingsplan för klimatanpassning.	NEJ	Nordic CCS, CGS Europe och Mustang– kompetensnätverk kring FoU-frågor inom CO2-lagring. Interreg-projekt om sura sulfatjordar.	Ytterligare åtgärder nationellt: För att få genomslag i arbetet med klimatanpassning behövs förstärkningar inom tillsynsvägledning och planering, där SGU bör få ett förstärkt myndighetsansvar inom grundvattenområdet. Inom vattenförvaltningen bör klimatförändringar och klimatanpassning lyftas upp och inkluderas mer aktivt.
13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.	JA	Klimatförändring och klimatanpassning: - Geologisk lagring av koldioxid - kartläggning av geologiska förutsättningar samt kunskapsuppbyggnad. - Tillståndsmyndighet för prövning av ansökan om koldioxidlagring. Även tillsynsansvar. - Geoenergi: geologiska data och vägledning om nytta, metodik och risker. - Skiffergas: geologiska data och vägledning om nytta, metodik och risker. - Vindkraft: förutsättningar för etablering av vindkraftsparker. - Växhusgasutsläpp från torvjordar. Effektiva transsporter av bergmaterial (ballast till byggande) via olika samarbetsprojekt (t.ex. regionala materialförsörjningsplaner, logistiksystem för transporter av jord- och bergmassor, mm).	NEJ	Internationellt expertutbyte inom områdena geoenergi, geologisk lagring av koldioxid, skiffergas och avseende naturolyckor, bl.a. via NORDICCS och BASRECCS.	Ytterligare åtgärder nationellt: En nationell strategi och satsning behövs avseende geologisk lagring av koldioxid (se SOU 2016:47 och SGUs kommande yttrande om betänkandet). Sverige behöver agera nu om metodiken ska komma till nytta.

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
14.		HAV OCH MARINA RESURSER			
 14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen. 14.2 Senast 2020 förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt för att undvika betydande negativa konsekvenser, bland annat genom att stärka deras motståndskraft, samt vidta åtgärder för att återställa dem i syfte att uppnå friska och produktiva hav. 14.5 Senast 2020 skydda minst 10 procent av kust- och havsområdena, i överensstämmelse med nationell och internationell rätt och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rön.	JA	Hållbara hav: - Underlag till och samarbete med HaV och länsstyrelser avseende havsplanering och skydd av marina områden. - Kartläggning och riskanalys av miljögifter, näringsämnen och marina livsmiljöer (t.ex. syrefria bottenar, bottensubstratkartor, depositions- och transportbottenar). - Undersökning och utveckling av åtgärdsförslag för sanering av förorenade sediment i kustnära områden - Utfärdat tillstånd enligt kontinentalsockellagen och vägleder i frågor som rör utbyggnad, muddring, dumpning och nyetablering av marin infrastruktur (hamnar, farleder, kablar, mm). - Arbete inom Östersjöstrategin, med Blå tillväxt och En svenskmaritim strategi för hållbar utveckling och blå tillväxt i Östersjöregionen (t.ex. med ovanstående, med projekt om maritima transportvägar, med informationssystemet Sjöbasis, mm). - Driver forsknings- och samverkansprojekt tillsammans med universitet och andra myndigheter (SMHI, HaV, MSB, SGI, Sjöfartsverket, NV, Havsmiljöinstitutet, m.fl.).	JA	- Internationella havsforskningsrådet (ICES), rapporterar svensk miljöövervakning samt är svensk representant i Working Groups (WGEXT, WGMS) – utvinning från havsbotten och föroreningar i sediment. - Expert inom OSPAR (havsbaserad olje- och gasindustri). - Rådgivande inom marina miljö- och offshorefrågor i Arktiska Rådet. - EuroGeosurveys – Marine Geology Expert Group (MGEG); forskning och kartläggning inom EU och internationellt. - EMODnetII: europeisk harmonisering av maringeologiska data. - Samverkan med GEUS (Danmark) kring maringeologisk kartläggning av Kattegatt. - HELCOM. - Östersjöstrategin.	Ytterligare åtgärder nationellt: Myndigheten kan med en utökad finansiering: - Förstärka kartläggningen och insamling av marin information i våra kust- och havsområden för stöd till andra myndigheter, länsstyrelser och kommuners arbete med havsplanering och införande av marint skyddade områden. - Förstärka kartläggning och övervakning av miljögifter och näringsämnen i sediment och biota samt utveckling av riskanalyser och åtgärdsförslag. - Sanering av förorenade sediment är mycket kostsamt. Det krävs en nationell satsning och myndighetssamverkan för att göra prioriteringar nationellt och internationellt av vilka områden som behöver saneras. Ytterligare åtgärder internationellt: Samverkan i EU-projekt och i Östersjöregionen kring harmonisering av marin data och information för stöd till havsplanering och havsmiljöförvaltning, t.ex. avseende åtgärder riktade mot förorenade sediment och övergödningsproblematiken.
14.a				Se internationella delen för delmål 14.2	

HUVUDMÅL och för SGU relevanta delmål	Stor inverkan nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses*, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan inter-nationellt (JA/NEJ)	Verksamhet inom myndigheten som avses, samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer Finns behov av ytterligare åtgärder på nationell nivå eller för att bidra till att uppnå målen globalt?
15.		EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD			
 15.1 Till 2020 bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.	JA	Grundvatten av god kvalitet: - kartläggning, kunskap och vägledning om grundvattnets ekosystem och ekosystemtjänster samt skydd av grundvattenberoende ekosystem i våtmarker, i ytvatten och på land. - Åtgärd inom Miljömålsarbetet som avser bevarande av källmiljöer (tillsammans med HaV, SJV, RAÄ, Skogsstyrelsen och Länsstyrelserna). Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: - Kartlägger och vägleder om geologiska värden och geologiskt arv, inklusive geologins betydelse för ekosystemtjänsterna. - Synliggör geologiska värden och ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. - SGU når många aktörer genom remissyttranden där SGU bevakar och ger synpunkter på planer och program, vattenverksamhet, gruvverksamhet , infrastruktur, täktärenden, m.m. Hållbar mineralnäring: - Efterbehandling och strategi för hantering av gruvavfall (regeringsuppdrag och pågående projekt om gruvnäringens avfall och miljöpåverkan). - Deltar i arbeten om ekologisk kompensation.	NEJ	Geologisk information och naturresurser i samhällsplaneringen: Deltar i ProGEO (European Association for the Conservation of the Geological Heritage) som verkar för arbetet med GeoHeritage, geologiskt arv, geologiska värden.	Ytterligare åtgärder nationellt: Fortsatt utveckling av arbetet kring geologins ekosystemtjänster och samverkan med andra myndigheter. Ytterligare åtgärder internationellt: Samarbete med nordiska och europeiska länder om skydd, värdering och kartläggning/klassificering av geologiska värden.

Tabell 2: Mål och delmål i Agenda 2030 i förhållande till miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet*

Agenda 2030		Förhållande till nationella miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet
	Säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla.	Målet har kopplingar till miljökvalitetsmålet <u>Grundvatten av god kvalitet</u> .
6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt dricksvatten för alla		Miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i> (övergripande målet). Målet har sex preciseringar. För delmål 6.1 är särskilt de fyra preciseringarna om <i>Grundvattnets kvalitet</i> , <i>God kemisk grundvattenstatus</i> , <i>God kvantitativ grundvattenstatus</i> och <i>Grundvattennivåer</i> relevanta.
6.3. Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material		Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i> (övergripande målet). För delmål 6.2 är särskilt preciseringarna om <i>Grundvattnets kvalitet</i> , <i>God kemisk grundvattenstatus</i> , samt <i>Kvaliteten på utströmmande grundvatten</i> relevanta.
6.4. Effektivisera vattenanvändningen samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten		Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i> (övergripande målet). För delmål 6.4 gäller i synnerhet preciseringarna om <i>Grundvattennivåer</i> och <i>God kvantitativ status</i> .
6.5. Genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser		Grundvatten av god kvalitet innefattar preciseringar som rör <i>förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön</i> , vilken syftar till att genomföra en integrerad vattenförvaltning som en grundläggande förutsättning för att nå miljökvalitetsmålen.
6.6. Skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen		Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i> (övergripande målet), särskilt via preciseringen om <i>Kvaliteten på utströmmande grundvatten</i> .

Agenda 2030	Förhållande till det nationella miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet	
 Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster 12.2. Hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser	Målet kopplar till miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i>, med avseende på förvaltning och nyttjande i första hand genom preciseringarna om god kemisk status, god kvantitativ status och <i>bevarande av naturgrusavlagringar</i>.	
 Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald. 15.1. Bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden	Målet kopplar till miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. Grundvatten av god kvalitet syftar till att <i>Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag</i> (övergripande målet), i synnerhet via preciseringarna om <i>grundvattnets kvalitet, kvaliteten på utströmmande grundvatten och bevarande av naturgrusavlagringar</i>.	

Bilaga 1
Uppdragsbeskrivning

Finansdepartementet

Myndigheter enligt bilaga 1

Uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030

3 bilagor

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt de statliga myndigheter som upptas i *bilaga 1* att bidra med underlag för Sveriges genomförande av FN:s Agenda 2030 för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling (Agenda 2030).

Respektive myndighet ska bedöma på vilka mål och delmål i agendan som dess verksamhet har störst inverkan, på nationell och internationell nivå. Redovisningen ska också innehålla en kort beskrivning av vilka delar av myndighetens verksamhet som avses, hur de bidrar till att agendans mål och delmål kan uppfyllas, samt en bedömning av om myndighetens verksamhet på området är tillräcklig. Myndigheten ska även i redovisningen beakta att det i agendan anges att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i genomförandet av agendan.

Om myndigheten bedömer att det, inom ramen för myndighetens ansvarsområde, finns behov av ytterligare åtgärder för att uppfylla agendans mål och delmål, på nationell nivå och för att bidra till att målen nås globalt, ska dessa översiktligt beskrivas. Om dessa åtgärder täcks in av befintliga nationella mål är en kortare beskrivning tillräcklig.

Målansvariga myndigheter inom miljömålssystemet (Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Boverket, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Skogsstyrelsen, Strålsäkerhetsmyndigheten och Sveriges geologiska undersökning) ska inom ramen för sina ansvarsområden även göra en kartläggning av hur mål och delmål i agendan förhåller sig till miljö kvalitetsmålen och till generationsmålet. Naturvårdsverket ska vägleda myndigheterna i arbetet i enlighet med verkets uppgifter i miljömålsarbetet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska även göra en kartläggning av hur mål och delmål i agendan förhåller sig till Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030.

Kommerskollegium ska även analysera och redovisa hur mål och delmål i agendan förhåller sig till handelspolitiken. Analysen ska anlägga både ett genomförande- och ett uppföljningsperspektiv.

Uppdraget ska senast den 31 augusti 2016 redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet och det departement som ansvarar för myndigheten). Vid redovisningen av vilken inverkan som myndighetens verksamhet har på målen och delmålen i agendan ska mallen i *bilaga 2* användas. Enbart mål och delmål som myndighetens verksamhet har störst inverkan på ska redovisas. Även den övriga redovisningen av uppdraget bör göras så konkret och kortfattad som möjligt.

Myndigheterna ska vidare vid behov bistå delegationen för Agenda 2030 (Fi 2016:01) i dess arbete med Sveriges genomförande av agendan.

Bakgrund

FN:s generalförsamling antog i september 2015 resolutionen Agenda 2030, som innehåller en 15-årig agenda för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling kopplat till fattigdomsbekämpning. En översättning av agendan finns i *bilaga 3*.

En grundläggande utgångspunkt för arbetet med Agenda 2030 är att arbetet i möjligaste mån ska utgå ifrån nationellt etablerade mål, strategier, styrnings- och uppföljningsprocesser, samt Sveriges åtaganden i enlighet med internationella konventioner.

Regeringen beslutade den 10 mars 2016 att ge en kommitté i form av en nationell delegation i uppdrag att verka för att underlätta och stimulera arbetet med Sveriges genomförande av agendan (dir. 2016:18). I arbetet ingår att ta fram förslag till en övergripande handlingsplan för Sveriges genomförande av agendan. Delegationen ska vidare förankra målen i agendan och utveckla en bred dialog om hållbar utveckling med alla relevanta aktörer, samt främja informations- och kunskapsutbyte mellan aktörerna. Delegationen ska senast den 1 mars 2017 redovisa ett förslag till handlingsplan för Sveriges genomförande av agendan.

Sveriges politik för global utveckling (PGU) som presenterades i propositionen Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112) är ett centralt verktyg för genomförandet av Agenda 2030. Enligt PGU ska bl.a. politiska beslut som fattas i Sverige också ta hänsyn till effekter för länder och människor som befinner sig i fattigdom.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har i sitt regleringsbrev för budgetåret 2016 fått i uppdrag att särskilt prioritera att bidra med expertstöd i regeringens arbete med internationellt genomförande, uppföljning och översyn av bl.a. Agenda 2030, samt att förbereda och anpassa den egna verksamheten för genomförandet av agendan. Myndigheten ska också stödja regeringen i arbetet med att informera och engagera en bredd av aktörer i det svenska samhället i genomförandet av agendan.

Universitets- och högskolerådet har i sitt regleringsbrev för 2016 fått i uppdrag att redovisa hur myndigheten inom ramen för verksamheten internationellt samarbete och utbyte bidrar till genomförandet av agendan. Myndigheten ska redovisa uppdraget i årsredovisningen för 2016.

Det finns utöver de ovan nämnda uppdragen behov av att ge de myndigheter som berörs av agendan i uppdrag att bl.a. bedöma inom vilka mål och delmål i agendan som myndighetens verksamhet har störst inverkan, på nationell och internationell nivå. Myndigheternas redovisningar kommer bl.a. att ligga till grund för den nationella delegationens arbete med att ta fram den ovan nämnda handlingsplanen.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

Oskar Thorslund

Kopia till

Statsrådsberedningen/Framtidskansliet
Justitiedepartementet/SSK
Utrikesdepartementet/MU och USTYR
Socialdepartementet/EIS
Miljödepartementet/MM
Näringsdepartementet/KLS
Ledamöter i delegationen för Agenda 2030 (Fi 2016:01)

Bilaga 1

Arbetsförmedlingen
Barnombudsmannen
Boverket
Diskrimineringsombudsmannen
Exportkreditnämnden
Finansinspektionen
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Försvarsmakten
Försäkringskassan
Göteborgs universitet
Havs- och vattenmyndigheten
Inspektionen för vård och omsorg
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konkurrensverket
Konsumentverket
Kronofogdemyndigheten
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket
Läkemedelsverket
Länsstyrelserna
Malmö högskola
Migrationsverket
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Patent- och registreringsverket
Pensionsmyndigheten
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Sametinget
Sjöfartsverket
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statens skolverk

Statistiska centralbyrån
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida
Strålsäkerhetsmyndigheten
Svenska institutet
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Universitets- och högskolerådet
Upphandlingsmyndigheten
Verket för innovationssystem
Vetenskapliga rådet för hållbar utveckling (Jo 1968:A)
Vetenskapsrådet
Åklagarmyndigheten

Mall för redovisning

Enbart mål och delmål som myndighetens verksamhet har störst inverkan på ska redovisas.

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Stor inverkan internationellt (ja/nej)	Verksamhet inom myndigheten som avses samt om den bedöms vara tillräcklig (ja/nej)	Kommentarer
1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt					
1.1					
1.2					
1.a					
Osv.					

Bilaga 3

Bilaga 3 är ett separat dokument med en svensk översättning av resolutionen Förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling (Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development) som antogs av FN:s generalförsamling i september 2015.

BILAGA 2

Övergripande kopplingar mellan Agenda 2030-målen och miljömålen

[illegible]